

विदर्भ विकास कार्यक्रम सन २००९
अंतर्गत शेती पूरक व्यवसायासाठी
कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम सर्व
जिल्ह्यात सन २०१२-१३ राबविण्यास
वित्तिय मान्यता देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रशिक्षण- १४१२/प्र.क्र.१६६/३ अ
मंत्रालय विस्तार, मुंबई.४०० ०३२
तारीख: १३ मार्च, २०१३

संदर्भ:-

- १) कृषि,पशुसंवर्धन,दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग-शासन निर्णय क्रमांक :
प्रशिक्षण- १४१२/प्र.क्र.१६६/३ अ दिनांक: १९ जुलै, २०१२
- २) कृषि,पशुसंवर्धन,दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग-शासन निर्णय क्रमांक :
प्रशिक्षण- १४१२/प्र.क्र.१६६/३ अ दिनांक: १० डिसेंबर, २०१२

प्रस्तावना -

विदर्भाच्या विकासाची गती वाढविण्यासाठी त्या विभागात पायाभूत सुविधा निर्माण करणे, त्याचा दर्जा वाढविणे, शैक्षणिक व आरोग्यविषयक सुविधा निर्माण करणे तसेच सिंचन क्षमतेत वाढ करणे इ. बाबींना उपयुक्त ठरणा-या नविन योजना / बाबींचा विदर्भ विकास कार्यक्रम - २००९ विधान मंडळात जाहिर केला आहे. त्या अनुषंगाने विदर्भ विकास कार्यक्रम सन २००९ अंतर्गत सन २०११-१२ मध्ये ११ जिल्ह्यातील शेतक-यांना शेतीपूरक व्यवसाय करण्यासाठी कौशल्य विकास प्रशिक्षण देवून शेतीची पर्यायाने शेतक-यांची उत्पादकता वाढविणे अपेक्षित आहे.

सदरहू कार्यक्रम विदर्भातील ११ जिल्ह्यातील शेतक-यानी केवळ शेती उत्पन्नावर अवलंबून न रहाता आर्थिक उत्पन्न वाढीची एकूणच त्यांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी तसेच शेतीपूरक व्यवसायासाठी कौशल्य वृद्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविणे अनिवार्य असल्याने सन २०११-१२ मध्ये प्रस्तुत प्रशिक्षण कार्यक्रम विदर्भातील ११ जिल्ह्यात राबविण्यात आला. आता सदरहू प्रशिक्षण कार्यक्रम सन २०१२-१३ मध्ये राज्यातील ३३ जिल्ह्यात राबविण्यासाठी संदर्भ क्रमांक १ अन्वये रु.६००.०० लक्ष (रुपये सहा कोटी) इतक्या अनुदानास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे. तसेच सदर आर्थिक वार्षात प्रशासकिय मान्यतेच्या अनुदानाच्या अनषंगाने ५०% म्हणजेच रु.३००.०० लक्ष (रुपये तीन कोटी)

इतक्या अनुदानास वित्तीय मान्यता शासन दिनांक १० डिसेंबर, २०१२ च्या शासन निर्णयान्वये दिली आहे. आता प्रस्तुत योजनेतील उर्वरित अनुदानास वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

विदर्भ विकास कार्यक्रम-२००९ अंतर्गत शेतीपूरक व्यवसायासाठी कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम या योजनेचा अंतर्भाव आहे. या योजनेअंतर्गत विदर्भातील अमरावती व नागपूर विभागातील ११ जिल्ह्यांमध्ये शेती पूरक व्यवसायासाठी कौशल्य विकास प्रशिक्षण देवून शेतक-यांची उत्पादकता वाढविण्याचे उद्दीष्ट विचारात घेवून सन २०११-१२ विदर्भातील ११ जिल्ह्यात राबविण्यात आला आहे. त्याच धर्तीवर आता सन २०१२-१३ या आर्थिक वर्षात राज्यातील ३३ जिल्ह्यातील शेतकऱ्यासाठी शेती पुरक व्यवसाय करण्यासाठी. आता उर्वरित ५०% निधीपैकी वित्त विभागाने अर्थसंकल्पिय अनुदानाच्या ३०% म्हणजेच रु.१८०.०० लक्ष (रुपये एक कोटी ऐंशी लाख) इतक्या अनुदानास वित्तीय मान्यता दिलेली आहे. त्यानुसार प्रस्तुत योजनेसाठी अर्थसंकल्पिय अनुदानाच्या ३०% म्हणजेच रु.१८०.०० लक्ष (रुपये एक कोटी ऐंशी लाख फक्त) इतक्या अनुदानास शासन वित्तीय मान्यता देत आहे.

सदरहू प्रशिक्षण कार्यक्रम डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ आणि वसंतराव नाईक राज्य कृषि व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर यांच्या मार्फत राबविण्यात यावा. तसेच संबंधित विद्यापीठाकडील कृषि विज्ञान केंद्र, स्वयंसेवा संस्थाकडील प्रशिक्षण केंद्र, कृषि चिकित्सालये त्याचबरोबर राष्ट्रीयकृत बँकाकडील प्रशिक्षण केंद्र व संलग्न विभागाकडील प्रशिक्षण केंद्रावर कृषि कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राज्यातील ३३ जिल्ह्यांमध्ये राबविण्यासही मान्यता देण्यात येत आहे.

या प्रित्यर्थ होणारा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली सन २०१२-१३ मध्ये मंजूर केलेल्या निधीतून खर्ची टाकण्यात यावा:-

मागणी क्रमांक डी -३

२४०१ पीक सवर्धन, १०९ विस्तार व प्रशिक्षण

राज्य योजना

(०१)(४९) कृषि पुरक व्यवसायासाठी कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविणे

३३ अर्थसहाय्य (२४०१८७४५)

सन २०१२-१३ मध्ये शेतीपूरक व्यवसायासाठी कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्यासाठी संचालक (आत्मा) तथा कृषि नोडल अधिकारी यांना प्राधिकृत करण्यात येत असून त्यांनी या योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित कराव्यात.

उर्वरित अनुदान मंजूरीसाठी वित्त विभागाने खालील बाबींची पूर्तता करणे आवश्यक असल्याचे नमूद केले आहे. चालू वर्षात या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने आतापर्यंत किती शेतीशाळा आयोजित

करण्यात आलेल्या होत्या, त्या द्वारे किती शेतकऱ्यांना लाभ मिळत आहे, किती निधी खर्च झाला आहे, त्याचा तपशील उपलब्ध करून द्यावा. चालू आर्थिक वर्षामध्ये आतापर्यंत निधी खर्च झाला नसल्यास उर्वरीत कालावधीमध्ये तो खर्च होणे शक्य आहे का ? याबाबतही अभिप्राय तसेच आतापर्यंत मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाखाली एकंदरित झालेल्या खर्चाचा तपशील संचालक (आत्मा) तथा कृषि नोडल अधिकारी यांनी तात्काळ सदर पूर्ततेसह अहवाल शासनास सादर करावा.

हा मंजूर केलेला निधी खर्च करण्यास तसेच जिल्हानिहाय निधी वितरण करण्यास संचालक (आत्मा) तथा कृषि नोडल अधिकारी कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. मंजूर बाबीवरील खर्च मासिक कॅशफ्लोच्या मर्यादेत राहील याची दक्षता घेण्याची तसेच संगणकीय अर्थसंकल्पिय प्रणालीद्वारे (BDS) वितरण करण्याची आणि निधी वितरणानुसार संबंधित जिल्ह्यांचा बाबनिहाय खर्च एकत्रितरित्या विभाग निहाय व महिनारवार न चुकता महिन्याच्या १० तारखेच्या आत शासनास सादर करण्याची जबाबदारी संचालक (आत्मा) तथा कृषि नोडल अधिकारी कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, यांची राहील.

हे आदेश वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.६०/१३/व्यय-१, दि.८/३/२०१३ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार व अपर मुख्य सचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०३१३१७४४२७४६०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

वि.म.बोरकर

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मंत्री(कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- २) मा.मंत्री(कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- ३) मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
- ४) कुलगुरु, सर्व कृषि विद्यापीठे

- ५) सचिव,(पदुम),कृषि,पशुसंवर्धन,दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- ६) सचिव(मृद व जलसंधारण),ग्राम विकास विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- ७) सचिव,ग्राम विकास विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- ८) सर्व विभागीय आयुक्त
- ९) सर्व मा. विधानसभा/परिषद सदस्य
- १०) आयुक्त,कृषि,महाराष्ट्र राज्य,पुणे (५ जादा प्रतीसह)
- ११) आयुक्त,सहकार व निबंधक,सहकारी संस्था,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- १२) आयुक्त,पशुसंवर्धन,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- १३) आयुक्त,मत्स्यव्यवसाय,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- १४) आयुक्त,दुग्धव्यवसाय,वरली,मुंबई,महाराष्ट्र राज्य
- १५) साखर आयुक्त,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- १६) सर्व जिल्हाधिकारी
- १७) सर्व जिल्ह्यांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,जिल्हा परिषद
- १८) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १९) संचालक (आत्मा),तथा नोडल अधिकारी,कृषि आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य,पुणे (५ जादा प्रतीसह)
- २०) सर्व संचालक / कृषि सहसंचालक,कृषि आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- २१) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- २२) संचालक,पणन संचालनालय,मध्यवर्ती इमारत,शिवाजी नगर,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- २३) संचालक,(समाजकल्याण),महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- २४) संचालक,रेशीम उदयोग,पुणे-मुंबई रस्ता,शासकीय दूध डेअरीसमोर,पुणे ४११००३
- २५) संचालक,(प्रधान मुख्य वन संरक्षक व महासंचालक,सामाजिक वनीकरण, मध्यवर्ती इमारत,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
- २६) संचालक,वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था,नागपूर

- २७) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, खोपोली, ता.खानापूर, जि.रायगड.
- २८) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, गेट क्रमांक ४, शहाजी नगर, लाईन बजार, कोल्हापूर,
- २९) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, बुलडोजर युनिट, शिवाजी नगर, पोस्ट ऑफीस जवळ, च-होली, पुणे.
- ३०) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, संभाजी चौक, उंटवाडी रोड, नाशिक
- ३१) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, शहानुर मिया, दर्गा रोड, औरंगाबाद.
- ३२) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, तपोवन रोड, अमरावती,
- ३३) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, बंगला क्रमांक ६२/१, धरमपेठ, व्ही.आय.पी.रोड, सीव्हील लाईन, नागपूर.
- ३४) सर्व जिल्ह्यांचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
- ३५) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई
- ३६) महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा परीक्षा/लेखा अनुज्ञेयता), नागपूर
- ३७) माहिती व जनसंपर्क संचालनालय (५ प्रतीसह)
- ३८) नियोजन विभाग / वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ३९) सर्व उप सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ४०) सर्व कक्ष अधिकारी (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ४१) निवड नस्ती (का.३ अ)